

Husův sbor Církve československé husitské

Z historie církve

Vznik Církve československé je spjat s bouřlivým náboženským hnutím po vzniku Československé republiky v říjnu 1918. Na jaře 1919 se v rámci Jednoty katolických kněží zformovalo radikálně orientované křídlo (mezi nimi byl i známý a oblíbený spisovatel, chodský kněz Jindřich Šimon Baar (1869–1925)). V září vznikl Klub reformního duchovenstva. O Vánocích 1919 se již v mnoha katolických kostelích sloužily mše v českém jazyce, a to i přes zákaz tehdejší církevní hierarchie. K zásadnímu rozhodnutí došlo 8. 1. 1920 v Národním domě na Smíchově – vznikla samostatná církev. Tento odvážný krok oznámil Karel Farský široké veřejnosti při mši 11. 1. 1920 v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

Zakladatelem a prvním patriarchou ČČS byl rodák ze Škodějova, učitel náboženství na plzeňské reálce – ThDr. Karel Farský (1880–1927). Při sčítání lidu roku 1921 se k nové církvi přihlásilo již 525 000 členů. Šestý řádný sněm církve, který se konal 16.–17. října 1971, přidal k názvu Církve československé přívlastek „husitská“.

Z historie náboženské obce a Husova sboru v Machově

Již na jaře roku 1920 se k nové církvi počali hlásit lidé na Kladském pomezí. V Machově působil páter Jindřich Hulínský (vysvěcen 8. 7. 1917 v katedrále sv. Víta v Praze), který byl zastáncem reformních snah. Na schůzi v dubnu 1920 pronesl kriticky zaměřenou řeč, v níž se měl zastat i Mistra Jana Husa. Broumovský opat chtěl pátera Hulínského z Machova odvolat. Ten se prohlásil za duchovního Církve československé a úzce spolupracoval s přípravným výborem. Jeho rozhodnutí bylo silným impulsem pro ostatní farníky. K nové církvi se v Machově a okolí (Machovská Lhota, Bělý, Nížká Srbská) přihlásilo bezmála 85% obyvatel.

Problémů se však vyskytlo velmi mnoho, a proto pomoci a poradit přijel 29. června 1920 první patriarcha Dr. Karel Farský. Situace v obci byla velice bouřlivá. Největší spor se vedl o kostel a faru. Na čas byl kostel římskokatolické církve obsazen. Potom bylo 7 členů přípravného výboru ČČS odsouzeno na 3–4 týdny do vězení. Ministr spravedlnosti dal návrh na amnestii odsouzených za zadržání kostela a fary. K amnestování nedošlo, a tak odsouzení museli nastoupit do vězení. Sedmého ledna 1924 doprovodil průvod odsouzené do polického vězení. Před budovou vězení promluvil broumovský farář Volf. Po úředním rozhodnutí musela ČČS vrátit veškerý majetek římskokatolické církvi.

V září 1924 schválily státní orgány zřízení samostatné náboženské obce ČČS v Machově. Byla zvolena první rada starších a 23. července 1927 přišel do Machova novokněz Bohumil Dlatla, který sloužil provizorní bohoslužby na náměstí nebo v přízemí školy. Bylo jasné, že takový stav je neudržitelný. Jedenáctého listopadu 1927 se náboženská obec rozhodla pro stavbu vlastního sboru. Byl vybrán a zakoupen pozemek v rohu náměstí o výměře 18x50 m za 7 482,50 Kč. Konstrukivistická stavba byla provedena podle návrhu arch. Jana Eckerta z Hronova. Náklady činily 187 000 Kč, přestože mnoho práce vykonali dobrovolníci. Dům společné modlitby a víry byl slavnostně otevřen 1. září 1929.

V říjnu 1930 zakoupila farnost za 5000 Kč starší varhany z kaple v Kutné Hoře. Stavitelem varhan byl Karel Eisenhut. Za finanční podpory Královéhradeckého kraje prošly varhany v roce 2008 kompletní rekonstrukcí.

Husův sbor byl stavebně upravován i v průběhu 2. světové války. Vzhled stavby se radikálně změnil. Balkóny, které byly z čelního pohledu po obou stranách nad vchodem, byly zazděny až po střechu. V roce 1967 byla na západní straně zazděna dvě velká okna. Na konci 20. století se uskutečnila oprava fasády a střechy, dřevěnou podlahu nahradila dlažba a celý sbor byl vymalován.

V současné době slouží Husův sbor nejen k církevním obřadům, ale i ke kulturnímu využití široké veřejnosti. Konají se zde např. školní besídky, výstavy, koncerty, hudební vystoupení.

Zakládací listina Husova sboru Č.Č.S. v Machově.

My, příslušníci náboženské obce církve československé v Machově příslušnými obcemi: Bělý, Boudičkovy Hory, Lhota a Nížká Srbská, založené v dubnu 1920 na starosty obce Jozefa Matušec, státně schválené nariadením ministerstva školství a národnosti osvěty ze dne 3. února 1924, č. 70 276, kládeme dnes, dne 5. května 1929, základní kámen Husova sboru, kdy čítáme 1500 příslušníků.

Tě starší přikročujeme s plným vědomím příslušnosti k církvi, která chce naplnit život duchovním Kristovým jak se nám zachoval v Písmu a jak národu československého je zachován knutím husitským a českobratrským.

Chceme, k němuž kládeme dnes základní kámen bude přístěm přikolením nřazem relike, touhy české, horácké duše po pravdě a svobodě ducha, po mši náš slavný Mistr Jan Hus dovedl život svůj položit.

Hlavy pravdy a ruce nečch nás se dotýkají tvrdého kamene, aby bu síru přimoci v budovaly sebe i v budoucím dím modliteb.

Či an' jako ten kámen odlá české duše vřobiti a vřobiti síračké milé, sířimú klamu a lži, pak dobřivost bude stáletý český rápas.

Dáno v Machově dne 5. května 1929, na starosty obce: Jindřicha Matušec, v jedenáctém roce tvorní českol. státu, na vládu prvního presidenta.

J. G. Masaryka, za druhého patriarchy církve československé J. P. Procházky, za biskupa moravoslovenské diecese bu Stanislava Koudyly za čtrnáctého duchovního správce náboženské obce Bohum. Dlatly.

Členi rady starších: Karel Obřáda, předseda, Franti. Zelený, mířník, Karel Kubiška, tajemník, Franti. Kubiška, sekretář, Karel Románek, pokladní, a Jozef Březina

The Czechoslovak Hussite Church

The foundation of the Czechoslovak Hussite Church (CSHC) is a result of radical religious movement that broke out after the establishment of the Czechoslovak Republic in October 1918. The original idea of the reformers was to promote modernist reforms in the Roman Catholic Church, such as use of the vernacular in the liturgy and the adoption of voluntary rather than compulsory clerical celibacy. The CSHC was officially established on January 8, 1920 by Karel Farský who became its first Patriarch. In the census of 1921 523,232 people claimed to be adherents of this church. Also in Machov and its neighbouring villages Machovská Lhota and Nížká Srbská around 85 per cent of inhabitants claimed to be adherents of this church. There were many burning issues though, the worst being the dispute between the Catholic church and the CSHC adherents over the ownership of the Catholic church and vicarage buildings. The Catholic church was occupied for several days by the Hussites. But they were put to prison and the church was returned to the Catholics. The official CSHC congregation in Machov was established in September 1924. Divine services were temporarily celebrated in front of the school building or on the school's ground floor until in September 1929 the new constructivist church after the project of the architect Jan Eckert from Hronov was opened. Today, the church also acts as a cultural centre (art exhibitions, concerts, etc.).

Zbór husycki Kościoła Czechosłowackiego Husyckiego

Powstanie Kościoła Czechosłowackiego Husyckiego (CČS) jest ściśle związane z ruchem religijnym powstałym w październiku 1918 roku tuż po uzyskaniu niepodległości przez Czechosłowację. W czasie świąt Bożego Narodzenia w 1919 roku w licznych kościołach katolickich odprawiano msze św. w języku czeskim. O powstaniu samodzielnego Kościoła podjęto ostateczną decyzję 8. 1. 1920 roku w Domu Narodowym na Smíchově w Pradze. Ten odważny krok ogłosił do publicznej wiadomości Karel Farský w czasie mszy św. 11. 1. 1920 roku w kościele św. Mikołaja na Rynku Staromiejskim w Pradze. W czasie spisu ludności w 1921 roku za nowym Kościołem opowiedziało się już 525 000 członków.

W Machowie i okolicy (Machovská Lhota, Bělý, Nížká Srbská) na wiosnę 1920 roku należało już do niego prawie 85% mieszkańców. Z powodu wielu problemów 29. czerwca 1920 roku przyjechał tu pierwszy patriarcha dr. Karel Farský. Atmosfera w miejscowości była bardzo napięta. Potrzeba było przede wszystkim rozwiązać spór o kościół i plebanię. Na pewien czas był przejęty kościół katolicki. Ale po decyzji sądownej musiała CČS zwrócić cały majątek Kościołowi katolickiemu a 7 członków Rady Organizacyjnej CČS było skazanych na 3–4 tygodnie więzienia. We wrześniu 1924 roku była przez państwo uznana samodzielną wspólnotą religijną CČS w Machowie. Nabożeństwa początkowo były odprawiane na rynku albo na parterze szkoły. 1 września 1929 roku została uroczystie otwarta konstruktywistyczna budowa nowego kościoła, którą projektował arch. Jan Eckert z Hronowa. W dniu dzisiejszym husycki zbór służy nie tylko obrzędowi religijnym, ale i różnym akcjom kulturalnym (np. przedstawienia szkolne, wystawy, koncerty).

STŘEDNÍ ŠKOLA PROPAGAČNÍ TVORBY A POLYGRAFIE VELKÉ POŘÍČÍ

